

שבוע טוב מאולפנת חורב

"והגדת לבנך" – יכול מראש חודש? תלמוד לומר: "ביום ההוא" – הרב עודד

ששוחטין את אלהיהן, ולא היו רשאים לומר להם דבר. ועל שם אותו הנס קורין אותו שבת הגדול" גם על דברי הטור יש לתמוה, מה מקום לציין את הנס של לקיחת השה וחוסר תגובת המצרים, לעומת כל הניסים הרבים והגדולים של עשרת המכות ויציאת מצרים.

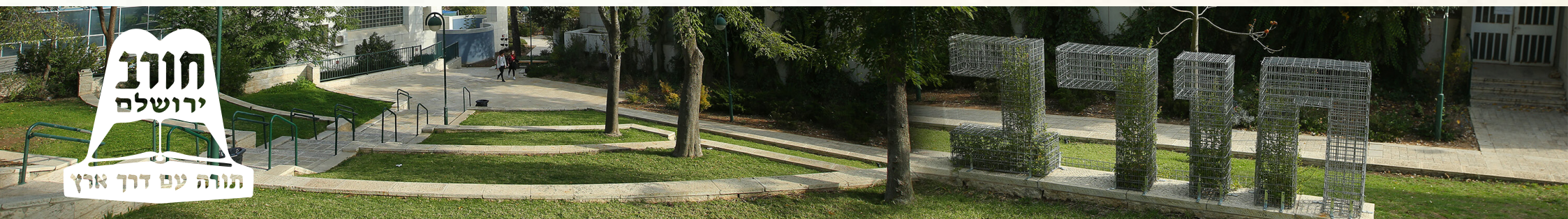
מסתבר כי אין די ביציאה מעבדות גשמית כדי להיות בני חורין, יש צורך ביציאה לחירות גם מהעבדות הנפשית, וזה תהליך לא פחות קשה. כפי שמיוחס לרבי מגור, רבי אברהם מרדכי אלטר זצ"ל, בעל ה"אמרי אמת" שאמר, כי עם ישראל זקוק לשתי גאולות: האחת, להוציא את ישראל מן הגלות, והשנייה, להוציא את הגלות מעם ישראל. והוסיף עוד

מתחילה כבר שבועיים קודם בראש חודש ניסן, או אפילו בערב פסח? לא שמענו שחז"ל שואלים שאלה דומה יכול מראש חודש? על מצוות אחרות כגון על מצוות שופר, סוכה או ארבעת המינים.

הטור בסימן ת"ל כותב: "שבת שלפני הפסח קורין אותו שבת הגדול, והטעם, לפי שנעשה בו נס גדול, שפסח מצרים מקחו בעשור כדכתיב "בעשור לחודש הזה... ויקחו להם שה לבית אבות שה לבית" ופסח שיצאו ישראל ממצרים היה ביום חמישי כדאיתא בסדר עולם, ונמצא שעשירי בחדש, היה שבת, ולקחו להם כל אחד שה לפסחו, וקשר אותו בכרעי מיטתו, ושאלום המצריים למה זה לכם, והשיבו לשחטו לשם פסח במצות השם עלינו, והיו שיניהם קהות על

אחת המצוות המרכזיות בחג הפסח היא מצוות סיפור יציאת עם ישראל ממצרים ומעבדות לחירות, וכמו שאנו אומרים בהגדה "עבדים היינו לפרעה במצרים ויוציאנו ה' אלוקינו משם ביד חזקה ובזרוע נטויה". חז"ל במכילתא דורשים, ובעקבותיהם גם בעל ההגדה, את הפסוק: "והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה ד' לי בצאתי ממצרים" (שמות י"ג, ח'): "והגדת לבנך" – יכול מראש חודש? תלמוד לומר: "ביום ההוא", אי ביום ההוא – יכול מבעוד יום? תלמוד לומר, "בעבור זה", לא אמרתי אלא בשעה שיש מצה ומרור מונחים לפניך".

והדבר משונה מאוד, מה פשר השאלה יכול מראש חודש? מדוע לחשוב שמצוות סיפור יציאת מצרים

כי השנייה קשה מן הראשונה!

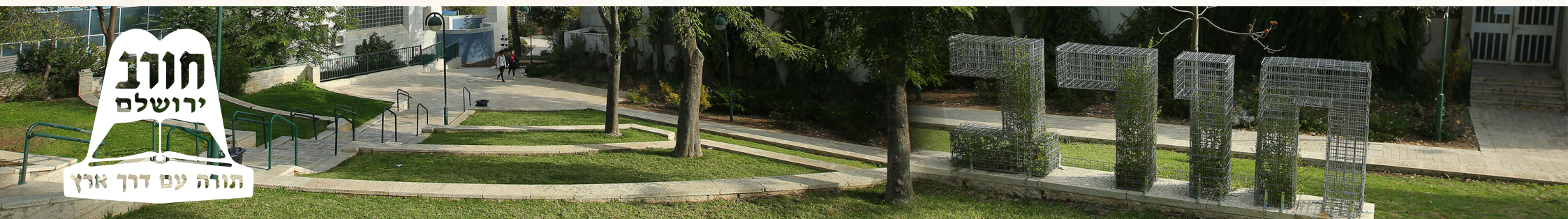
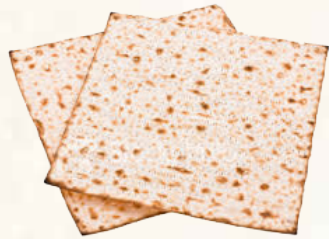
אולם אם את היציאה הגשמית ממצרים הקב"ה מוביל, לתהליך של השחרור מהשעבוד הנפשי, עם ישראל מוכרח להיות שותף. ואשר על כן נראה בדעת הטור, כי הנס לא היה רק בכך שהמצרים לא הגיבו על משיכת השה וקשירתו למיטה, אלא על עצם היכולת של בני ישראל לעשות זאת כנגד משעבדיהם.

לאור האמור מובנת שאלת חז"ל "יכול מראש חודש", שהרי בראש חודש נצטוו ישראל "משכו וקחו לכם צאן למשפחתכם ושחטו הפסח" בעצם הציווי מתחילה הגאולה הנפשית ותחילת השחרור מהשעבוד. גם השאלה יכול מבעוד יום מובנת, מפני שבערב פסח שחטו בני ישראל את קרבן הפסח ויש בזה צעד משמעותי מאוד בגאולתם הנפשית של ישראל.

ובאמת בחלק מקהילות האשכנזים נוהגים לקרוא בשבת הגדול חלק מההגדה של פסח – עד המילים "לכפר על כל עוונותינו" והביאו האחרונים לכך טעם – שנס יציאת מצרים החל כבר בשבת שלפני היציאה, כמבואר בטור. אמנם לדעת הגר"א אין לנהוג מנהג זה, כפי שהבאנו את שאלת המכילתא ובעל ההגדה, "יכול מראש חודש, תלמוד לומר ביום ההוא".

מרן הרב קוק זצ"ל זיע"א כותב במאמרי הראי"ה (בין עבודת לחירות), "וכשאנו בודקים את החמץ לאור הנר אנו בודקים גם כן את חרדי הלב, לבער אחרי חומצת העבודת שנדבקה בנפשותינו, למען נוכל להיכנס אל חוג האורה של חג חירותינו ברוממות נפש, נקיים מכל כתם של העבודת".

ויהי רצון שנזכה כולנו להיכנס לחג החירות כבני חורין ולהתגשמות דברי הנביא "כימי צאתך מארץ מצרים ארצנו נפלאות" (מיכה ז' ט"ו).
פסח כשר ושמת, בשורות טובות ישועות ונחמות לנו ולכל ישראל.

תלמידות והורים יקרים, ברצוננו לעדכן בנעשה באולפנא בשבועיים החולפים:

FLL

בשבוע שעבר שתי קבוצות ה-FLL של האולפנא הגיעו ליום תחרות הרובוטיקה שאליו התכוננו מתחילת השנה. יום לפני התחרות עבדו הקבוצות על פרטים אחרונים ונשאו לישון בפנימיות האולפנא. בבוקר המחרת, יצאו בנות הקבוצות עם עלות השחר בהסעה לכיוון חיפה, שם התקיימה התחרות. במהלך התחרות, הציגו הבנות את התוצרים, הריצו את הרובוט שבנו, תכנתו ובעיקר נהנו. תודה רבה למורות המלוות.

סיור מגמת ארץ ישראל - שכבת י"א

בנות שכבת י"א של מגמת ארץ ישראל יצאו לסיור בעקבות תקופת בית ראשון. הבנות ביקרו בחומה הרחבה ובמגדל הישראלי, משם המשיכו לסיור מקיף בעיר דוד ובנקבת השילוח וסיימו בשיחה עם ארכיאולוג סינון עפר מהר הבית.

סיור מגמת ארץ ישראל- שכבת י"ב

בנות מגמת ארץ ישראל בשכבת י"ב יצאו לסיור בעקבות הקרבות בדרך לירושלים במלחמת העצמאות. הבנות ביקרו בקסטל, בחאן שער הגיא, באנדרטת הראל, בהר אדר ובבית העלמין הצבאי בקריית ענבים. הסיור היה משמעותי וחשוב והבנות למדו ממנו רבות.

סיור מגמת פיזיקה- שכבת י'

ביום רביעי, יצאו בנות מגמת פיזיקה של שכבת י', לסיור בחברת אינוויז, בראש עין. חברת אינוויז מפתחת רכבים אוטונומיים ומתעסקת בין היתר בפיתוח החיישן lidar. זהו חיישן שמאפשר לאוטו ראייה תלת מימדית ברזולוציה גבוהה ובעלות נמוכה, ובכך מקדם מאוד את היכולת להשתמש במכוניות אוטונומיות בכבישי הארץ והעולם, בבטיחות מירבית, בקרוב ממש.

הסיור היה מרתק, הבנות שמעו הרצאות מבכירי החברה, התעניינו בתכנונים לעתיד הקרוב והרחוק, צלמו את עצמן באמצעות ה- lidar, נכנסו למעבדות, ולסיום גם נהנו בתוך המכוניות האוטונומיות עצמם.

יישר כוח לכל הבנות המקסימות, ותודה למורת המגמה, המורה אסתי אנסבכר על האירגון והליווי.

שיחה- יניב קנדל

בשבוע שעבר התקיימה שיחה של מר יניב קנדל לשכבות ז'-י', כהכנה לחג הפסח. יניב דיבר בצורה מרתקת על גלות מצרים, ועל הקשר שלה לעוד גלויות וניסיונות שהיו לעם ישראל לאורך הדורות. הבנות ציינו שהשיחה היתה מרתקת והודו ליניב על השיחה.

פעילות שכבת ט'

בנות שכבת ט' זכו במקום ראשון בפסטיבל אירועי חודש אדר. הן יזמו ריקוד וכתבו שיר מקסים בנושא תפילה ותורה. בעקבות הזכייה האולפנא פינקה את הבנות בפעילות לייזר טאג מטורפת ולקינוח גלידות שוות. הייתה אוירה טובה ואנרגיות בשמים.

בוקר מגמות

השבוע קיימנו לשכבת ט' בוקר חשיפה למגמות השונות הנלמדות באולפנא לקראת הבחירה בלימוד המגמות בשנה הבאה. הבנות שמעו מעט על כל המגמות, ו"טעמו" שיעור לדוגמא בשני סבבים על פי בחירתן. אנו מאחלים לבנות בחירה מתאימה ומושכלת בתחום דעת המסקרן ומעניין אותן.

הכנה לפסח

ביום חמישי התקיים כינוס של כלל האולפנא לקראת חג הפסח. פתחנו את היום בתפילה משותפת, לאחר מכן שמעו הבנות דברים לקראת החג מפי הרב עודד בנושא פסח חג האמונה ועל הסדר שעושה ליל הסדר באמונה שלנו. לסיום נהנו הבנות מחידון על החג שהכינו המדריכות האלופות. כל הכבוד לשכבת ח' שזכו מקום ראשון בחידון.

מסיבת פורים

בערב שושן פורים התקיימה מסיבת הפורים המסורתית של האולפנא. את הערב פתחנו בקריאת מגילה בבית המדרש על ידי הרב דוד מוריה. לאחר מכן התכנסו הבנות למסיבה מוזיקלית וחוויתית בהובלת דיג'יי שהרקידה את הבנות, נעלי מקפצה מיוחדת שהוסיפו לאווירה, תחרות תחפושות והגרלה מותחת עם פרסים שווים במיוחד. במהלך הערב נהנו הבנות מכיבוד מפנק ומאווירה פורימית ושמחה. תודה רבה לרבקה להב, הרכזת החברתית, על ארגון המסיבה ולכל צוות המורות שנרתם וסייע להצלחתה.

ערב הוקרה

לאחר חצי שנה של מלחמה, של שותפות ושל עשייה רבה, התכנסו צוותי כל מוסדות חורב לערב הוקרה, חיזוק והערכה.

הערב, שהתקיים בבניין המדעים שבאולפנא, נפתח בקבלת פנים חמה, בהצגת הפעילות החינוכית וההתנדבותית שנעשתה במוסדות במהלך המלחמה והמשיך במופע מיוחד של המוזיקאי יהונתן רזאל. הערב כלל הוקרה של למעלה מ-30 אנשי צוות שגויסו למילואים ולנשות צוות רבות שבעליהן היו במילואים תקופה ארוכה. כמו כן הובעה הכרת הטוב לצוותים שעל אף הדאגה לבניהם ובני זוגם בחזית, המשיכו לתמוך ולעמוד לעזרת התלמידים ומשפחותיהם בשעות הקשות ונתנו כתף וסייעו רבות בכדי לקיים את שגרת הלימודים במלחמה ולמלא את מקומם של המגוייסים.

תודה מיוחדת לוועד הפועל ולמנהלי המוסדות על ההשקעה הרבה בקיום הערב המשמעותי והמרומם.

יום כיף- שכבת ח'

השבוע יצאו בנות שכבת ח' ליום כיף בגן סאקר. הבנות נהנו לשחק במתקני הפארק וכן מפעילות חווייתית ומגבשת "בומבלייט". היום הסתיים במעגל כיתתי שבו הן שוחחו על פסח המתקרב ועל החמץ שאותו אנו רוצים להוציא מתוכנו. תודה לרבקה להב ולמחנכות על הארגון וההשתתפות.

סיור הר הרצל

במסגרת לימוד נושא ראשית הציונות בשיעורי היסטוריה, יצאה שכבת י' לסיור לימודי בהר הרצל. במסגרת הסיור סיירו הבנות עם דף מנחה באנדרטאות השונות ובחלקת גדולי האומה, למדו על חלקי הר הזיכרון השונים וביקרו במוזיאון הרצל. תודה לצוות המורות להיסטוריה על הובלת הסיור.

לשמה י'

השבוע בלשמה לשכבת י' שמעו הבנות שיחה תורנית מפי אוריאל גוטסדינר, בנושא החשיבות לרומם את הרוח ולחזק את החוסן הנפשי בעת מלחמה. פעילות המדריכות עסקה בגיבוש חברתי דרך משחק משימות מהנה, ובפעילות הערב נהנו הבנות מסדנת שוקלד משמחת. היה נעים וטעים!

לשמה ט'

השבוע בלשמה לשכבת ט' שמעו הבנות שיחה תורנית מפי אוריאל גוטסדינר, בנושא הרצון הטבעי של האדם לדבוק באמת ובחשיבות לברר אותה. פעילות המדריכות עסקה ביצירת קבוצה מגובשת, ובפעילות הערב נהנו הבנות מערב ספורט מושקע וכיפי. היה משמעותי ומהנה!

טיול שכבת ז'

השבוע יצאו בנות שכבת ז' לטיול, אך עקב מזג האוויר חיטבו הבנות מסלול מחדש וטיילו בליפתא ובעיינות תלם. הבנות נהנו מהכניסה לנקבה, צעדו במורדות ואפילו טעמו מהמתקנים בפארק. תודה רבה לגרשון, רכז הטיולים, ולצוות המורות שליווה את הטיול.

פעילות במדעים

כסיכום לנושא מערכת העיכול הכינו בנות שכבת ט' חולצות של כל תחנות העיכול, ועל ידי כך למדו, החכימו ובעיקר נהנו.

שיחה שכבת ח'

בנות שכבת ח' עסקו החודש בנושא המשפחה. בשבוע שעבר שמעו הבנות שיחה מרתקת מפי יהודה מלכא אשר תרם כליה לאביו. יהודה שיתף את הבנות בטלטלה המשפחתית שעבר, במסע הארוך עד לתרומה הנכספת ובתחושה שמביאה עמה הזכות הגדולה להיות ברגעים משמעותיים לצד אביו.

שבוע מזיאון המדע

תלמידות העתודה משכבות ח' ו-ט' השתתפו השבוע בשבוע ייחודי של פיתוח פתרונות לאתגרי אמת שעימם מתמודדים מפונים המשתכנים בבתי מלון בירושלים. התלמידות הגיעו למלון יהודה, ושוחחו עם צוות המלון ועם מפונים מהצפון שמשתכנים במלון כבר כמה חודשים. כל קבוצת תלמידות בירה את הקשיים שאיתם המפונים מתמודדים, והכינה מוצר חדש שיקל עליהם במלון. המיזם בשיתוף עיריית ירושלים, מזיאון המדע, קרן טראמפ ומסלול עיצוב של בצלאל. היה שבוע מעניין, לימודי, ערכי ועמוס מאוד. במהלך השבוע התלמידות שמעו הרצאות ממיטב המומחים, סדנת עיצוב ממרצה בצלאל, הרצאה על קשיי המפונים מעובדת סוציאלית, סדנת מתמטיקה וסדנת אקוסטיקה ממרצים בגבעת רם, ועוד. התלמידות הנפלאות שלנו עבדו בצורה רצינית ומעמיקה ועם זאת ברגישות רבה. קבוצה אחת נאלצה לחזור שוב למלון כי בריאיון הראשון הן מצאו מפונה מבוגרת שרק רצתה לספר להן על הנכד שנפל בתחילת הלחימה. למרות שהבנות רצו לשמוע על הצרכים שלה לצורך המשימה שלהן, ברגישות ובאמפתיה רבה הן הקשיבו לה במשך כל הזמן שהיה להן במלון והרגישו שנתנו לה תמיכה רגשית. ביום חמישי בערב יתקיים טקס הסיום ויוכרזו הזוכים. בהצלחה לתלמידות הנהדרות שלנו ותודה לצוות מדעים ולמדריכות השכבה על הליווי לאורך השבוע.

אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים, צוֹר יִשְׂרָאֵל וְגוֹאֲלוֹ, בָּרַךְ אֶת מְדִינַת יִשְׂרָאֵל וְאֶת כָּל יוֹשְׁבֵיהָ.
הִגֵּן עֲלֵיהֶם בְּאַבְרַת חֶסֶדְךָ, וּפְרַשׁ עֲלֵיהֶם סֶכֶת שְׁלוֹמְךָ, וּשְׁלַח אוֹרְךָ וְאַמְתְּךָ
לְמִנְהִיגָיָה לְרֵאשִׁי כָּל כּוֹחוֹת הַבְּטָחוֹן וְהַהֲצָלָה, וְתִקְנֶם בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ.

חִזַּק אֶת יָדֵי הַחַיִּלִּים וְאֶת יָדֵי כָּל אַנְשֵׁי כּוֹחוֹת הַבְּטָחוֹן, מְגִנֵי אֶרֶץ קְדֻשָׁנוּ, וּשְׁלַח
בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם. הַדְּבַר שׁוֹנְאֵינוּ תַּחְתֵּיהֶם, וְהַנְּחִילִים, אֱלֹקֵינוּ,
יְשׁוּעָה, וְעֵטְרַת נְצֻחוֹן תַּעֲטֹרֶם, וְתַצִּילֶם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל פְּגִיעָה וְתַאוּנָה.
שְׁמַר וְחִזַּק אֶת כָּל הַחֲטוּפִים מִמֶּתֶקֶפֶת הַטְּרוֹר, וְתַמְלֵא רַחֲמִים עֲלֵיהֶם, וְתִשְׁיֵבם
מְהֵרָה לְחִיק מְשֻׁפְחוֹתֵיהֶם בְּרִיאִים וְשְׁלֵמִים בְּגוֹפָם וּבְנַפְשָׁם.

שְׁלַח מְהֵרָה רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם לְכָל אַנְשֵׁי כּוֹחוֹת הַבְּטָחוֹן וְהַהֲצָלָה וְהַאֲזֹרְחִים
הַפְּצוּעִים, בְּתוֹךְ שְׂאֵר חוֹלֵי יִשְׂרָאֵל – רְפוּאָת הַנְּפֶשׁ וְרְפוּאָת הַגּוּף. הַעֲבֵר מִנְהִיגֵי
רְשָׁעָה וְזִדּוֹן מִן הָעוֹלָם, וּמִלֶּךְ עַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ בְּכַבּוּדְךָ, וְהַנְּשֵׂא עַל כָּל הָאָרֶץ
בִּיקְרָךְ.

וְתִטַּע אֲהָבָה וְאַחֻוּהַ שְׁלוֹם וְרַעוּת בְּקֶרֶב כָּל עַם יִשְׂרָאֵל, וְנָתַתָּ שְׁלוֹם בְּאֶרֶץ וּשְׂמִיחַת
עוֹלָם לְיוֹשְׁבֵיהָ.

וְנֹאמַר 'אָמֵן.

מזל טוב לבנות שחגגו השבוע את יום הולדתן:

שבת שלום,
פסח כשר ושמח
ובשורות טובות!
הרב עודד מייזליש
וצוות האולפנא